

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL.

HATÁRŐR

= UJVIDÉK, 1910. =

május 19. csütörtök

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petőfi-utca 47. szám.,
ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkereséseket
lapunk nyomdájá is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI ÉS AZ ALFÖLDI FÜGGETLENSÉGI PÁRT UJVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

A legutolsó eszköz.

Ujvidék, május 17.

No még csak ez kellett! . . .

Hogy a Sági rukkoljon ki a Szlezák védelmére az ő „Extrablatt“-jával. Hát csakugyan extra blattja van neki. Ennek is, meg a Sájinak is.

Mert tetszik tudni, hogy ki az a Sági? A vörös Sági-Singer? Ez a bácsi a „Neues Budapester Abendblatt“-nak a tulajdonosa és szerkesztője. És az a „Neues Budapester Abendblatt“ — az egy obskurus, délután megjelenő német budapesti boulevard-lap, amelynek a szerkesztője a Sági-Singer. Az a Sági pedig az a Sági-Singer, aki csak alig hat héttel ezelőtt úgy akarta letenni a bölcsészeti doktorátust, hogy Marczali Henrik egyetemi professzor urtól jóelőre kikoldulta a neki feladandó kérdéseket. Amiből — mint talán méltóztatnak rá emlékezni!? — országos skandalum lett; de a Sájiból — doktor nem lett.

És ez az ilyenformán félbeszakadt doktor Sági-Singer Arthur most az ő saját külön extra blattjával a védelmére kel Szlezáknak, az ujvidéki *patriciusnak*!

No hiszen: megtalálta a zsák a foltját! A Szlezák a Sájit, a Sági meg a Szlezákot. És mindketten az egymás extra blattját. A mungók gratulálhatnak a szép frigyhez!

Mert vannak ám a zuglap-szerkesztésnek épületes rejtelmek is. (A sajtópörtől nem félek, mert félni egyáltalán nem szokásom, másrészt meg a Sági sem igen szokott azért megharagudni, hogy az ő lapját zuglapnak nevezik. Ugye Sági?) Hát ezek közé a rejtelmek közé tartozik a többek között az is, hogy valahol: teszem föl — Ujvidéken, — valaki: teszem föl a Szlezák Lajos, megír egy szép kis ujvidéki levelet. És ezt a levelet ékes német nyelven közölteti a Sági extrablattjában. Nem kell ehhez sok. Csak teszem föl: ötszáz korona. Hiszen a Sájival az ilyenekről lehet beszélni. Ugye Sági?!

Nohát így lesz a Szlezák Lajosból — ujvidéki patricius család sarja. Még jó, hogy oda nem soroztatta magát az ezeresztendő 108 ösmagyar törzs közé. Vagy a hétvezér közé! Milyen szép is volna nyolcadiknak: Álmos, Előd, Ond, Kund, Tas, Huba, Töhötöm és — Szlezák!

Mi ő hozzá képest egy gróf Teleki Arvéd!? Megmondja a Sági extra blattja, amit még magyarra sem rösteltek kifordíttatni. Olyanformán, hogy először spencert csináltak a dolmányból, aztán meg a frakkból gubát. És így megszülettek az „Extrablatt“ tirádái. (Amikkel egyébként nem is érdemes külön foglalkozni!)

Hát ez a Szlezák meg fogná menteni a hazát. A Sági mondja! És olyan bárgyúnak hiszi ez a Szlezák Ujvidék polgárságát, hogy fölteszi róla, hogy ezt elhiszi — a Sájinak!? No: *jól festünk!* (A Szlezák-Krumpászi-Sági ezt így mondaná magyarul: No, jól kinézünk! . . .)

(s. b.)

Irány: — a három gyermek!
Gróf Teleki Arvéd kedden *el nem mondhatott* programbeszédének rövid foglalata során a legbehatóbban igyekezett kiutatni, hogy a darabont-kormány háromféleképpen szédeleg a *választói jog reformja* kérdésében. Beszédének ez volt a kardinális pontja. És még sem ott köztük azt az elmés hasonlatát, amelylyel Khuen, Tisza és Lukács háromszinű politikáját jellemzi, hanem így — külön.

— Huszárönkéntes korában — ugymond — örökösen azt vágják a fülükbe a tudós abrichterek, hogy valamelyes bármilyen előnyomulásnál — egy szilárd pontot, lehetőleg templomtornyot kell irányul kitűzni.

Hát egyszer attaquera került volna a sor. A tisztjelölt-önkéntes keresi azt a fix pontot, amelyet a svadronjával megattakirozzon. Keres templomtornyot, keres magas fát, házat: nincsen! Ellenben ott őrizett egy falka libát — három gyerek. Az önkéntes — mit tehetett egyebet — kiadja a kommandót:

— Rajta-rajta! Irány: — az a három gyermek!

És a svadron karrierben nekirent a három apró libapásztornak. Ezek — szegénykék — hárman: hatfelé rebbennek és — a svadron is! . . .

Hát ilyen a mai kormány választójogi politikája. A három gyermek: Khuen, Tisza és Lukács; a szanaszét rebbenő svadron pedig, — aki rájuk hallgat.

Justh Gyula Ujvidéken.

Hock János beszéde.

A mult napokban lefolyt, a választásokkal kapcsolatos események sűrű egymásutánban

oly nagy anyaghalmozott nyújtottak, hogy annak nem a szellemi feldolgozása, de a már feldolgozott anyagnak nyomdai előállításának jóformán lehetlenné vált, miért is legjobb akaratunk ellenére is nem egy teljes egészben, hanem meg-megszakítva, csak töredékekben számolhatunk be a lefolyt eseményekről. S ezen, nem rajtunk múlott kesedelemért újból szives elnézését kérjük t. olvasóinknak.

A mult heti események tudósításából egy lemaradt részletet adunk le pótlólag most is, mely bár idején túl leközölve, most sem vesztethet nagy értékéből és bizonyára most is megérdemli a t. olvasóközönség figyelmét. Hock János, a függetlenségi párt egyik — ország itélete szerint *aranyszáju* — vezértériának Justh Gyula ittlétekor mondott remek beszédéről van szó, melyet következőkben ismertetünk.

Öt éve — ugymond — hogy itt álltam ugyancsak a maihoz hasonlóan lelkes hangulatu polgárok előtt, hogy alkotmányos jogaim védelmére hívjam fel figyelmüket. Minden országban, ahol alkotmány van, első tényező, az alkotmány biztosítéka: a korona és azután a nemzet. Mindkettő a jogokat közösen megosztva gyakorolja s a népnek az alkotmány sáncaiban van helye. Azonban sajna, nálunk nincs meg az alkotmányos élet tisztasága, csak papíron mienk az alkotmány, nálunk nincs az keresztülvive. A szabadság is csak papíron van meg, mert mindenkinek minden szabad, ha a felső akaratot teljesítik, de semmi sem szabad, ha a nemzeti akarat megnyilvánulását törvénybe akarják iktatni. Jogokban a két szuverenitás: a korona és nemzet nem találkozik. Sok vérrrel, sok könnyel, kitartó harcokban kellett a népnek kicsikarnia a jogait s szabadságunk, bár a legalkotmányosabb ország vagyunk, csak néma szabadság, mert mindig a felüllevő győz s egész alkotmányunk nem egyéb porhintésnél. Valahányszor a nép követelte jogait, mindannyiszor beleütközött a tilalomfába: a királyi hatalom vetőjába. A kormányok nem képviselik a nemzet akaratát s évtizedek óta a nép úgy meg van rontva, hogy a mindenkori kormány nem a nemzet akaratából választott képviselők, de alárendelt szolgálóból állithatja össze a törvényozást s a kormányzatunknak 1876 óta csak egy a programja: *várjunk türelemmel*. A nemzet pedig úgy jár, mint a zalai rákok, amelyek kényelmetlenül érzik magukat a fazékban s mikor az egyik panaszkodott a tűz melege ellen, a másik türelemre, óvatosságra intette s az óvatos rákok addig-addig csendesítették a többi türelmetlen rákot, míg valamenyi vörösre főtt. A kormány is mindig csak csitított, akár a rák, mi pedig vártunk türelemmel, míg az

BOGDÁNY és TÁRSA
Budapest VI., Dálnok-u. 12.
SAJÁT HÁZBAN
Telefon 988.

UJVIDÉK

II. RÁKOCZI FERENC UT 66. SZÁM.

TELEFON 219.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatorna és világítási berendező vállalat.

ország szegény lett, mialatt a gazdagok egyre emelkedtek s a nép milliói pedig az újvilágban kényszerültek kenyeret keresni, melyet itthon nem találtak meg. Csoda-e, hogy a nép, mely kenyér nélkül maradt s jogaitól is meg van fosztva, elalélt lelkében, úgy hogy azt feléleszteni nagyon nehéz. S ha a nép fel is tekint a fényre, mely felülről jó, hiába, mert a kormány nem a nép jogos kívánságát tekinti, hanem mindig csak a *korona homlokán levő redőt* lesi. S Khuen legnagyobb mester az időjósulásban: sanda szeme mindig Bécsben keresi s nézi, mi van ott. A királyt nem figyelmezteti a népjogokra s mert ilyenről nem beszél, azért kedves odafönt, de kedves sokak előtt lefelé is, mikor t. i. a kocsis módjára egyik kezében a zabos tarisznyával, a másik kezében pedig ostorral iparkodik hitvány zsoldal, erőszakkal hatalmat és engedelmisséget szerezni. S akadnak, akik bélpoklosok módjára ma még a nemzeti jogok mellett harcolnak s holnap otthagya a függetlenségi zászlót, meghódolnak a lakájszellem előtt (Matkovits, Slezák!) s a köpködők közé állanak.

Igy lett a parlamentárizmus uralkodó hatalommá és a kormány szolgáló eszközévé. Újjászülni, elenőrző testületé kell tenni a parlamentet s új elemeket szükséges bevinni az alkotmány sáncaiba, hogy az alkotmány védelmében résztvegyenek, mert a tengert nem lehet megmérgezni. Magyarország az alkotmányosság újjászülését várja, ezért kell új vért bele ömlesztetni, mely a régit felfrissíti. Értizedek öte megvásárolt, letiport néppel ez nem lehetséges, milliók kellenek oda. Egyenlő jogokat kér, mert aki életét adja oda, pénz és véráldozatot hoz, megkövetelheti, hogy egyenlő teher mellett egyenlő jogban is részesüljön. Áttérve a koalíciónak utolsó próbakísérletére és a szakadás történetére, kizártnak mondja a további alkudozást, mert ha tovább is alkuszunk és áldozunk, teljesen kifosztva, még a feltámadás lehetősége is megtörve akkor, mikor nemcsak a díszmunte gombjait is leszedték, de az uszónadrágnál is alig hagytak rajtuk egyebet.

Annak a bizonyítása után, hogy tiszta helyzetet csak a függetlenségi pártban beállott szakadás teremthetett, örömmel látja, hogy a nemzet zöme kezd feléledni, maga a Kossuth-párt is, majd lelkes buzdító szavakban fordul édes testvéreihez, akik vele együtt a népjogokért akarnak küzdeni, bármily en vallásu vagy nyelvű legyen és hazafiúi örömmel hívja zászlója alá mindazt, aki testvéreinek tartja Justhot, Kossuthot is, levén egyik a párt vezére, másik annak apja. A benső, mély átalakulás, mely szükséges, csak Kossuth apánk szellemében lehetséges. E szellem élesztése, ápolása szükséges főleg most, mikor Khuen áll a kormányzat élén, akinek nevét, multját magyar és horvát egyaránt, jól ismeri, akinek egyetlen törekvése: a nemzeti jogok letiprása és teljes behódolás árán emelkedni fölfelé. Akiról nem tudja, hol fog megállni, de aki kéményseprő módjára annál piszkosabb lesz, minél magasabbra lép. Röviden kitér Khuen horvátországi működésére, ahol 4 vármegyére szóló statáriumok jelezték jogtipró munkáját s aki Magyarországon mindannyiszor kerül felszínre rettegett horvát mumusként, valahányszor állítólagos összeütközés van a korona és a nemzet közt. Nemcsak valóságos Machiavelli ez a Khuen, de zsebkiadásban, hanem kotnyeles ember is: ha kikergetik az ajtón, bejön az ablakon s alázatos mosolylyal kérdi: nincse terhükre. Megjelent a szabadelvű, a néppárti klubban, mindenütt, hogy táborot keressen magának, de nem akadt pártja, nem akadt egy

szál vitéze, hát munkáját mint finác kezd. Az ország kezd észre térni, mert nyugalmat és kibékülést akar, de nem azt a munkát, melyet mungóék akarnak, mert ez a béke: ne legyen többé hangos szó a népjogokról, szabadságról — ez a béke a temetőben van. Azzal szemben, hogy mi a frázisok emberei vagyunk, kérdi: hol van az igazi munka? ott e, vagy itt? Nézzük csak kezeit. Khuen kezei csak azt bizonyíthatják, hogy sohasem dolgozott, de az igazi munkásokat itt látja. Igaz, hogy a nemzet lelkiismeretének letörése, szintén munka, de a becsstelenség munkája s munka meg munka közt van különbség. Hisz a betörő is munkát végez, mert valamivel csak kell embernek foglalkoznia, tehát ez is *munkapárti*, ámde Marionette zsinórján mozgatott és ráncigált alakok munkáját csak nem lehet igazi munkának venni.

Ezekután nagy derűtséget keltő találó vonásokban jellemzi Khuen csatabárdosát: Tisza Istvánt, ki 5 évi geszti remeteségéből előbujva, megvadult lokomotivként száguld végig az országon ékes bizonyosságot szolgáltatva, hogy esze srófjai berozsdásodtak.

Csak hogy ez 5 év alatt mi is kinőttük a gyermekcipőinket s férfiak lettünk. S mert a nemzet gyomra is éhes, nem elégszünk meg kenyér helyett Tisza-nyujotta kövel: nekünk alkotások kellenek. Igaz, hogy Tisza is alkotni akar, de szerencsétlen politikus, két balkeze van s Midasnak fordított mása: kezében arany sárrá változik s ganéjjá lesz, amit megfog. Tisza hitte, hogy bécsi parancs szerint lehet a törvényhozási testületet, a parlamentet összetákolni, ámde ma már bárdokkal, kalapácsokkal döngetik a parlament kapuit, mert: jogot a népnek! Midőn tehát arról van szó, akarja-e a nemzet a régi, a Tisza-féle maradi rendszert, mely csak fogyasztott és sorvasztott, elpazarolva a nemzet gazdasági jogait, vagy pedig megtörve a régi rendszert, biztosítani Magyarország gazdasági és politikai függetlenségét, szabadságát: lehetetlen, hogy az itt egybegyűlt óriási tömeg lelkes hangulatát látva, a kétféle munka közti választáshoz kétség férhessen. Bizton hiszi, hogy Ujvidék város kipróbált, elvű függetlenségi polgárai kitarának azon függetlenségi zászló mellett, mely gróf Teleki Arvéd, dicső ősök méltó utódjának neve ragyog fényben, hogy Ujvidék városa is egy levelet tegyen ahhoz a koszorúhoz, melylyel megkoszorúzzuk Magyarországot szabadságának szobrát.

Tomics beszéde.

A frenetikus tetszésnyilvánítások csillapultával, Tomics Jása is engedni volt kénytelen a viharos hívásnak és közóhajnak s előbb szerbül, majd magyarul mondott rövid, lelkesítő beszédet. Nem nyelvbtlátsból mondja, hogy t. uraim és hölgyeim, mert egy hely van, ahol a férfiaké az elsőség, de kívánja, hogy következzenek be mielőbb, amit gróf Teleki is mondott, hogy a nők is szavazati jogot nyerjenek. Mert meggyőződése, hogy ha 40 év óta a nők csináltak volna politikát, Magyarország soha sem süllyedt volna idáig. Igazat adva Irányi Dánielnek, aki nagynak mondotta azt, aki békét teremt és testvéri egyetértést a magyar s a nemzetiségek között, ő Árpádot a béke első, Justhot pedig második megteremtőjének mondja. Erős a hite, ha meg van a testvériség, meglesz a szabadság is és minden. Hála Istennek, hála Justhnak, hogy e tekintetben haladás van s jó uton vagyunk s ezért szívből kívánja, hogy Justh nagy eszméje mielőbb létrejőjön, hogy szabad és független legyen Magyarország s boldog annak minden polgára.

Kortessvilág.

Wursték pressiója. Hogy fogalma legyen a közönségnek azokról az alantjáró, megvetésreméltó eszközökről, amelyekkel a mungópárt *Szlezák Lajos* érdekében dolgozik, elmondjuk azt a megbélyegzésre érdemes terrort, amelylyel Wursték bankja dolgozik. Ajánlott levelekben felszólítják a *Vorschussvereinnak* azon adóseit, akik busás kamatért *ingatlanokra bekebelezett* hitelt vettek igénybe és azokat három nap alatt felmondják. Arra számítanak, hogy az ekképen vexált adósok eszeveszetten fognak *Horváth Géza dr.* Vorschussvereinneli ügyészhez rohanni és mert az ügyész ur egy személyben *mungópárti elnök is*, ott azután a bekebelezett összeg vagy betáblázva marad a házakon, — aszerint, hogy mungó lesz-e az istenadta, vagy a hatalmas Vorschuss megvereti a ház felett a dobot. Egy pénzügyintézetnek ilyen eljárása a legmegbontánkozottabb és legfelháborítottabb és megérdemli, hogy kipellengérezzék. Ez a mungópénzügyintézet elfelejti, hogy ott más pártállásuaknak is vannak betéteik és mit fognak szólni a részvényesek, ha ezek ilyen politizáló és terrorizáló pénzügyintézetre pénzüket nem fogják bízni. Politizáljon Wurst Lajos, korteskedjen tisztességes eszközökkel, de a Vorschussvereint ne használja fel kortesesszözüül. Ilyen eszközökkel dolgozik a pressióval, pénzzel összeterrorizált munkapárt.

Örül a malom . . . Dungserszki Lázár, bácsmegeyi nábobnak van egy malma, amely a *„Zsófia malom”* névre hallgat. Ebben a malomban *König Mihály* igazgató a helytartó és az igazgató ur maga elé citáltatja a malom szavazó alkalmazottait és elboosztással való fenyegetés mellett megparancsolta nekik, hogy *Szlezák Lajosra* szavazzanak. A szegény alkalmazottak kenyerüket féltik és mindent megígértek a pressiózó igazgatónak. Vajjon tud-e erről Dungserszki Lázár, az ő tudtával, hozzájárulásával történik-e ez? Ez az eset is fényes bizonyítéka a nagy nemzeti munkának, amit az ujvidéki Szlezák-párt verejtékes fáradsággal végez.

A rendőrség — kortes munkában. Ukáz az ukáz. Ki lett adva az ordre. Szlezák Lajos érdekében a hatóságnak mindent el kell követni. »Minden« alatt a puhítás, a terror, a megfélemlítés minden törvénybeütköző cselekedetét kell érteni. És a mi hatóságaink (értsd városi hatóságokat) ebből a hóhérmunkából kiveszik a maguk megbélyegzésre érdemes részét. Maga a főrenegát: a főispán vezet ebben a dicstelen és elítélendő munkában. A kis muftik csak utána csaholnak. A polgármester, aki Pálfordulása óta, a város legnépszerűtlenebb embere, nem akar gazdája mögött maradni. A tisztviselők meggyurását ő végzi. Számos jegyzőkönyv tanuskodik ezen jeles ur törvénybeütköző cselekedeteiről. De vele versenyre kel most — a rendőrség. Felháborító, hogy a rendőrség, amelynek a törvények öröké kellene lenni, valósággal legázolja a törvényeket. Eddig azt hittük, hogy a mi rendőrségünknek nem lesz más hivatása, mint hogy megszállja az Erzsébetet, ha oda 48-as ember téved be, hogy ott saját testükkal fedezzék a főispánt, azt hittük, hogy beérik azzal, ha 20—30 szuronyos rendőr az éj setétségében odalapul a városháza falához, hogy vigyázzon arra, hogy a *nagy ur álmát* valami régebbi elvtársa meg ne zavarja. Elmentünk a rosszvéleményben a végsőkig, azt hittük, beéri azzal a hóhérmunkával, amit a mi programbeszédünk

betiltásával
elégli mind
erősszakos
ad honores
a mai libe
mány),
betölteni. S
De család
Felrugnak
48-as fiakk
derék bérk
(?) Kihalás
lérán is 3
sokat, akik
tott bérko
maradni é
posta előtt
Nem 1-né
48-as bérk
győződésn
— Amiko
fajtáját lá
nagy any
még jobb
győződésü
egy ur és
zitani, bes
Tehát kil
társak, e
harcára, c
mindenke
meghallga
meg a kő
legi mun
intézkedé
számokk
És akko
ur és p
tolta a K
vitzok ve
addig ne
Kassovita
lyezve
had elke
Békcocsi
az embe
ki őket
ti. Pand
Ilyen er
tik elő.

Sz
dr. adó
sen a p
ellen sz
dühre g
javadal
180 kor
Fordul
magyar
küldött
totta m
is mun
a polgá
és kap
Fogja
feledés
helyezi
kiutalja
időre i
javadal
És Jáh
melt p
A
van eg
nóta, c
Lajos
seileis

betiltásával elkövetett. Naivul hittük, hogy megelégteli mindezt, — hisz ennyi törvénytelen és erőszakos cselekedetért ugyanis kijár a *plégallér ad honores*. A valóságos főkapitányi állást — a mai liberális rendszer (*Zichy János kormány*). — »*recipiált*« felekezetével fogja betölteni. Százat egy ellen, hogy így lesz. — De csalódtunk. Törvényt törvényre sértének. Felrugnak mindent: a cél érdekében. Most a 48-as fiakkeresekre vetették rá magukat. Szegény derék bérkocsisaink közül, amugy *találomra* (?) Kihalásztá az egyik »jobb« ur, akinek gal-lérán is 3 rozetta ragyog, azokat a bérkocsisokat, akik elég vakmerők a nyakrafőre tartott bérkocsi vizitek dacára: 48-asoknak megmaradni és ezeket a 3 korona, fehér ökör és posta előtti *uj bérkocsi állomásokra* helyezte. Nem 1-nél kezdték, hanem 48-nál. Nem is a 48-as bérkocsi számát, hanem a 48-as meggyőződésnél és sokáig nem jutnak el a 67-hez. — Amikor kocsisaink az üldözést ezt az új fajtáját látták, nem estek kétségbe, hanem nagy anyagi megkárosításukon feldühösödve még jobban gyűlölik elnyomóikat, akik meggyőződésükért üldözve lesznek. De megjelent egy ur és azt sugta fülükbe, el lehet ezt igazítani, beszéljenek csak a *Szlezákkal*. Hahaha! Tehát kilátszik a lóláb. — Bérkocsis polgártársak, emlékeztek a vörös és fehér számok harcára, emlékeztek annyi sérelmekre, amelyek mindenkor a függetlenségi pártban találtak meghallgatásra. Nem-e a 48-as párt változtatta meg a közgyűlésen az akkori főkapitány: jelenlegi mungófőnök: Demetrovits Vladimir azon intézkedését, hogy az összes kocsi *vörös számokkal* látassanak el? Emlékeztek vissza. És akkor eszetekbe fog jutni, hogy Szlezák ur és pártja, hogy *kelt ki ellenetek* és pártolta a Kassovitzok *érdekeit*. Most is a Kassovitzok velük vannak. És amíg ők náluk vannak, addig nektek ott nincs keresni valótok. — A Kassovitz kocsiból ugyebár csak *2 lett kihelyezve* a város szélére? De titeket a pandurhad elkergetett becsületes keresetek helyéről! Bérkocsispolgártársak! Adjátok vissza ezeknek az embereknek a sok évi üldöztetését. Huzzák ki őket a kátyuból — a Kassovitzok, de ne ti. Pandurhad, maguk folytassák munkájukat. Ilyen erőszakkal a Negyvennyolc diadalát segítik elő.

Száznolcvan korona. *Jáhn* Róbert dr. adóügyi tanácsnok egyik városi közgyűlésen a polgármestere és a tanács határozata ellen szavazott. A polgármester erre nagy dühre gerjedt és *Jáhn* Robbertől megvonta a javadalmi hivatal ellenőrzéseért addig élvezett 180 korona napidíjállományt. És mit tesz isten? Fordul a földgolyó! *Jáhn* Robert, az önálló magyar nemzeti bank érdekében Budapesten küldöttség egyik tagja (akkor még nem választotta meg a függetlenségi párt tanácsnoknak) is munkapárti lett. Ezeket az eszméket imadja a polgármester is. Szóval egybeforrnak és ásó és kapa nem választhatja el őket egymástól. Fogja magát a polgármester és ráborítva a feledés vastag takaróját a multra — és visszahelyezi dús mellékjövedelmező állásába, sőt kiutalja a 180 korona havi fizetést arra az időre is; márciusra, amikor *Jáhn* Robert dr. a javadalmi hivatal ellenőrzésétől fel volt mentve. És *Jáhn* dr. tanácsnok úr ezt a ki nem érdemelt pénzt felvette. Ez is nemzeti munka! —

Az a Miletics nótá . . . A szerbeknek van egy csodaszép zenéjű nótájuk: a *Miletics* nótá, ez náluk ugyanaz, a mi nálunk a Kossuth Lajos azt üzente, vagy a franciáknak a Mar-seileise. Ez az ő imádságuk, mikép a mienk

Általános

igazság, hogy az emberek

egyenlő

véleményre jutnak, ha

közvetlen

tapasztalataik egyenlők. Szerne az egész országban

községenkénti

tapasztalatok bizonyítják immár, hogy százával és ezrével keresik fel az ujvidéki ártézi gyógyfürdőt, melynek vize nem

titkos,

hanem valódi és mégis csodás hatású és könnyűvé teszi a

választást

hogy pénzünket külföldre vigyük-e, vagy

követeljük,

a szenvedő betegtől, e hazájában, Ujvidéken, keressen betegségére enyhületet.

E fürdő jótékony hatása mindenkiére, tehát a

nőkre is kiterjed.

az: „Isten áldd meg a magyart!“ Ezt éneklék ők, ha örömlük, ezt ha bánatuk van, ez ami őket lelkesíti. De lelkesít minden nemzetbelit, mert zenéjében van valami izzó, lelkesítő, tüzes, valami: amit mi szabadságnak hívunk. Kardos Miksa (Krumpászki) atyja *Kardos Ignác* még a Fábryban a *szerb-magyar barátság* örömeire rendezett és e célból tartott vacsorán is mondott olyan kuruc 48-as dikciót, hogy ha *Justh Gyula* hallotta volna, örömeiben a keblére ölelte volna. Csak villogó gatyá és fokos hiányzott és a kuruc a szó teljességében állt volna előttünk. — Azóta mungó lett az öreg urból. Vájlék a mungóknak és neki különösen — az egészségére. De ez az ur most azt mondja, *azt kiabálja* (a pályaudvaron), hogy százan is hallották, — amikor következtetlenségét a szemére vetették, hogy biz őt *csunyán becsapták?* Mert nem tudta, hogy ott a *Miletics nótát* fogják énekelni, mert ha tudta volna, el sem ment volna. Kardos Ignác uram, hisz a meghívón, amelyet sajátkezűleg irt alá, az áll: „a *szerb-magyar barátság*“ megszilárdítására van a társasvacSORA. És ki lett becsapva, amikor a *szerb-magyar barátságra* mondott beszédet. Nem ön! Mi! — De felér ezzel az a tudat, hogy a Matkovits—Szlezák párt főemberei mennyire szeretik a *szerb nótákat*. Vagy csak a szerb választókat! Ettől ugyan felkopik az álluk!

HIREK.

»A tótok velünk vannak«. Ezt harsogja végig a Kárpátoktól — az Adriáig minden ujvidéki munkapárti kebel, erről csicsereg a veréb a háztetőn, erről szól az esti fuvalat. Mert köztük régi a barátság. Előbb *Szlezák Lajos* lepocsondiázta őket a lapban, most *barátságukért* kunyerál. Aki nem hiszi, olvassa el: „Végül nem hagyhatjuk szó nélkül a tót nemzetiségieknek paktumát sem a nemzetközi szociálistákkal a II. negyedben. Közös listával szavaztak. A tót nemzetiségiek közül Dr. Krno Milos jól ismert neve diszelgett azon. A szociálisták közül néhány ismeretlen nagyságon kívül a Zsivánovits Gáboré. Áldásom reájuk. Tartós boldogságot kívánunk az ifju párnak. A tótok 8 szavazattal támogatták a díszes listát, a szociálisták kettővel. De jellemző, hogy e kettőről is a Dr. Krno neve törölve volt! Tehát a szociálistáknak nem kellett Dr. Krno. Nem bíztak gondosan áptolt próféta — szakállában. Álprófétát gyanítottak benne. Alighanem igazuk volt ezeknek a szociálistáknak. Ez is egy tanulsága a lezajlott választásoknak!“ — *Krno mester!* Önt álprófétának nevezte a *Megváltó*. Mikor mondott ez a *Megváltó* igazat, amikor álprófétának nevezte, vagy amikor most a szavazataikért önökkel paktumot kötött? Szlezák szavaival élve: „Tartós boldogságot kívánunk az ifju párnak“.

Határtalan szemérmertlenség. Amióta Mungóék kénytelenek azt tapasztalni, hogy a Teleki-párt reményen felül erősebb az ő nemzetellenes kis csapatjuknál, szemérmertlenebbek lettek, mint amilyen a légy ősszel, ha vesztit érzi. Erre vall az a határtalanul szemérmertlen fellépésük, amelyet az elmúlt héten pártunknak egyik tisztos és tántorithatatlan régi katonájával szemben tanusítottak. Valamelyik nap ugyanis egy főispáni ordonánc kereste fel *Johnson* Alfréd elvtársunkat s minekutána átadta Örengátsága, a földnélküli földesur lakáj alázatosságtól csöpögő üdvözlését, azzal akarta *Johnson* barátunkat eltántorítani a 48-as zászló alól, hogy ha Szlezákra szavaz, Örene-

gátsága biztosítja, hogy a legközelebbi városi képviselőválasztaskor — törvényhatósági bizottsági tag lesz. Johnson a méltóságos szagu hordart természetesen minden tárgyalgatás nélkül kiutasította, melyhez hasonló magatartásra hívjuk fel mindazon polgártársainkat, kiknél efféle szemérmelenséggel próbálkozik akár Öreggátsága, akár valamely magáról megfélekedezett talpnyalója.

Poly a nemzeti munka. A sokféle térítgetési kísérletek közül ezuttal csak egyet! A választások idejét, elnökét tudvalevőleg a központi választmány állapítja meg. Minthogy pedig e választmányban a függetlenségi pártiak vannak nagy többségben, mungóék ezekre is kivetették halójukat; különféle ígéretekkel iparkodtak 3—4 meghívott tagot rábírní, hogy ha már Szlezák semmi áron nem kell nekik, legalább a központi választmányban tartsanak velük. S az eredmény? Elvűsűgét egy sem tagadta meg!

Aki dícsőri Dr Szlezákot mint pángermánt. A Cservenkán megjelenő s pángermán irányáról untig ismeretes „Sűdbacskaer Zeitung“ nak, mint előre sejtettűk, nem volt inyjére, hogy „Dr. Szlezák Lajost legutóbbi járeki expediciója alkalmából pángermánnak mutattuk be. Kissé meg is szűl bennűnket érte, no de se baj. Haladunk tovább. A fő, hogy utóbbi számának erre vonatkozó közlemenyét ekképen fejezi be: *Mi pedig örűlűnk, hogy Dr Szlezák Lajosban egy pángermánnal tőb- bet birűnk Magyarországbán.* — Valóban nem irygeljűk s nincs okunk örűmöt zavarní.

Szaporodnak a jelöltek. Az ujvidéki keresztény szociális párt e hó 16-án tartott értekezletén Dr. Baranszky Gyula budapesti ügyvéd, a szociáldemokraták pedig Horovitz Gábert jelölték fel képviselőjelöltűkűl.

Még a zászlólót is fél. Lapunk olvasói előtt bizonyára ősmertes, hogy Dr. Szlezák mennyire ügyel naponkint a kítűzött zászlók apály és dagályára s ellenőrzés céljából maga is végigtalpalja az utcákat. Az is tudva van, hogy ahol csak lehet s ahogy lehet, mungóék azon fáradsnak — persze legtűbbszűr hiába, — hogy egy-egy Teleki-zászlót bevonassanak, ám teljék örűműk! De mi történt legutoljára? Bizonyára mungóék feljelentése, de legalább is közbenjárása folytán Nikolics István ny. kir. ügyész Pécsrűl sűrgűnyűt küld az ujvidéki rendűrsűgnek, hogy az ő Kossuth Lajos-utcai ujvidéki házán Teleki-zászló leng s kéri azok eltávoltítását, ismeretlen tettesnek pedig (már mint aki kítűzte) megbűntetését! — Ilyen munkában dolgozik a munkapárt!

Helyreigazítás. A „Határőr“ c. lap f. évi 38. száma a „Hírek“ rovatában „Eljen Teleki“ cím alatt intézetűnkűrűl oly valótlaniságot közűl, melyet intézetűnkűrűl érdekeben szű nélkül nem hagyhatunk. Az igazság érdekeben csak annyit említűnk meg, hogy egy tanulózt azért zártunk ki iskolánkűből, mert pénzt lopott és a lopott pénzen órát vásárolt. Ujvidék. 1910. évi május hó 13-án. A tantestűlet nevében: Kardos Ignác. igazgató. Lengyel Henrik, tantestűleti jegyzű.

Szerkesztűrű változás. Az „Ujvidéki Naplű“ felelűs szerkesztésűt dr. Elschlęger Dezsű helyett, aki ezen tiszterűrűl lemondott, e hó 15-tűl dr. Vermes Imre ügyvéd vette át.

Lövűlde megnyitása. A polg. cėllűvűszű-egyesűlet pűnkűsd vasárnapján nyitotta meg az idei lövűldei szezonűt, mely alkalommal dēlben mintegy 50 terítėkű banket volt, melyet évnűytű lövűszet követett. Délután a katonai zenekar hangversenyezett s a kedvezű idűjára igen sok látogatűt vonzott a lövűlde kertjėbe.

Fábri szálloda

Ujvidéken, Duna-utca (sétatér mellett)

folyó évi október hó 1-vel
: : bérbe adatik : :

Helyisűgek a következűk: ebēdlű és kávéház-helyisűg, 26 vendűgszoba, külön mellėkkoesma, nagy borpince, istálű, kocsiszin, jégverem és egyeb helyisűgek a bérűlű és cselėdek számára. A feltėteleket a háztulajdonosnál lehet megtűdní.

2—4 Zdelar Antalnė
Ujvidék, Kenyér-utca 40.

Élelmiszerek, bel- és külfűldi termenyeket értékesitű vallalat.

BEER SÁMUEL ÉS TÁRSA

A székesfűvárosi pénztárnál óvadėkűt elhelyezett törvűnszėkűleg bejegyzett magánbizományosok

BUDAPEST KŐZPONTI VÁSÁRCSARNOK.

Iroda: Csillag-utca 1. Telefon 42—28. Sűrgűnyűcim: Beer Csillag-utca. Postatakarėk Cheque számla 25153.

Elfogadjuk mindenféle élelmicikk bizományi értékesitűsűt a legmagasabb napi árban a legutányosabb feltėtelek mellett, gyors és elűnyűs lebonyolítással.

Marhahűst, űlűt borjúkat, juhokát, bűrűnyokát, sertűseket, fűstűlt kolbász árúkat, nyers és fűstűlt sonkákát, vadakat, élű és vágott tisztított baromfi, halakat, élű rűkűkűt, tojást, mēzet, tejfelt, vaját, tehėntűrűt, juhtűrűt, sajtokát, hűvelyes vetenyeket, mákot, paprikát, zűldsűg-fűlėket, burgonyát, korai fűzűlėket, gyűműlesűket, alma, bűrsalma, kűrte, szaműca, málna, pűszműte, ribiszke, megy, cseresznye, barack, szilva, gűrűg és sűrgűdinnye, csemege-szűlű, bűrszűlű, must, bor stb. stb.

A küldemenyek ciműnkűre: Kűzponti Vásárcsarnok vasutállomáshoz intűzendűk. Heti jelentűst kívánatra küldűnk és készsűggel szolgálunk mindennemű felvilágosítással.

Felelűs szerkesztűrű: Zanbauer Ágoston.

Szerkesztűrű: Schrűder Bėla.

Politikai fűmunkatűrs: dr. Medvetzky Imre.

Laptulajdonos: az ujvidéki függetlensűgi és 48-as párt

Pontos és szolid kiszolgálás, legolcsűb bevásárlási forrás.

Ludwig József Ujvidék,

Kossuth Lajos-u. 49. sz.

Ajánlja dűsan fűlszerelt fűszer, kávé, naponta friss pűrkűlt kávé, csemege, ásványvizek és magyarád hegyaljai borok, legválasztėkosabban fűlszerelt raktárát.

A szűlűsgazdáknek figyelműt felhívja a *Continental szűlűollóguműra*, mely egyedűli e nembűl és bűrmely idűjára mellett sem vűlik le, a mirűl számos elismerű levelem van.

Saxonia rėzgűlie 9%-os, raffiahűnes, konyhakerti és gazdagsűgi magvak, melyeknek csirakėpessűgűrűl szavatalok.

Tessűk árlapot kėrni és az árkülűnbűzetekűrűl meggyűzűdűst szerezni.

Magyar királyi dohány, szivar, okmánybűlyeg és levűljegyek.

A hűlgyek tudják legjobban,
mily fontos a

SZÉP, ÜDE ARC,

mily hatalom és kincs az, mily elűnyűkben részesűl egy szép nű.

Szűpnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendű, hogy valaki csinos, fűss és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcűrű tisztá legyen.

A nűk tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arcűrű ápolására, a szépsűg fontartására és emelűsűre.

A FűLDES-fűle

Margit-Crème

az egyedűli szer, mely 5—6 szűri használat után eltávult kűitűseket, pattanásokát, szeplűket, máj-foltokat és az arcűt fehbűriti, űditi és flatalítja. A fűlde-fűle Margit-Crème teljesen ártalmatlan. Páratlan és csodás arc-szűpítű és a szépsűget megűrűzű hatását pedig fűnyesen bizonyítja, hogy a Wienben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits u. Schűnheits pflege“ nagy aranyűrmet és díszoklevűlet nyert.

Kaphatű az egész világon. Jėgelye 1 k.

Készűti és pűstűn küldi:

Fűlde Kelemen gyűgyűszerűsz Aradon.

Kaphatű Ujvidėken: Grossinger Károly, Lukács Zsigmond, Nenadovű VI., Vűits János, Klein Oszkár dűrgűriákban. 3—8

SZULTÁN FORRÁS

A hűgyhajtű és hűgűsavoldű vizek királyá, bűr- és dűs lithion-tartalmu ásványvűz.

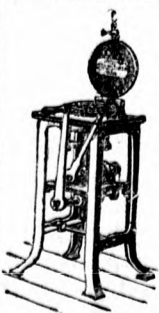
Kivűlű vegűűsszetűtelekűvetkeztűben sikerűl alkalmazhatű vese-, hűgykű- és hűlyagbajok esetűlben, valamint cukorbetegsűgeknekűl, csűzes bűntalmaknál; továbbá a lėgzű- és emesűztűszervek hurutűs bajainak gyűgyűtésűre

Igazgatósűg: Budapest, IV. Fereoz Jűzsef-rakpart 22.
Kűtkezelűsűg: EPERJES.

Ujvidėken kaphatű minden fűszerkereskedűsben.

Benzin-, szűvűgűz-,
nyersolaj, gűz-,
petrolin- és világítűgűz-

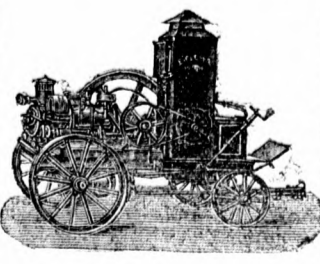
MOTOROK
Benzinlokomobilok,
Épűletfelvonók.

Pallós és Rónai

Budapest, V., Bűthory-utca 19.

a
Plewa és Társa
wieni gűp- és motorgűrű
vezėrkėpviselői.

Minden rendszereű és nagysűgu

sűtűkemencėk

keverű- és gyűrűgűpek

az összes sűtűipari segűdgűpek,
eszkűzűk és

sűtűkemence-
armaturák.

Megfű

Páratlan

sérlet eset

log egyeb

kijelentűnk

annak tul

szegedi ta

donkėppen

itteni exp

ciáció, a

sem riad

leljek a T

Egűsz ocs

ben a hal

esunya v

meztelens

indokolt

vezėrcikk

Bozsű

tanárt ug

ki, azt kű

miniszter

a legnagyobb

az ellenzű

ban beszű

tanítvány

nálja fűl

hogy a

vádakrűl

utasított

fűigazgat

urat, hog

tartsa szű

tűrveikke

netán szű

kezmenyű

A fűig

miniszter

legutűbbi

dott szav

Bozsűk

politikai

szavazati

elűtt azt

magasztű

ban valű

tethetű k

Menn

fűigazgat

kormány

de a K

engedűly

nyes kis

és az e

pászkű m

de a h

tegyen l